

„Minden ember számít!” – Budapesti hajléktalan „népszámlálás” előzetes eredményei

Egy kétéves nemzetközi együttműködés keretében nagyszabású kutatás zajlik 10 európai ország és 15 nagyváros közreműködésével Budapesten a hajléktalanságról és az otthontalanságról [Budapest Főváros Önkormányzata](#), a [Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei \(BMSZKI\)](#), a [Február Harmadika Munkacsoport](#), a [Menhely Alapítvány](#) és a [Városkutatás Kft.](#) közös szervezésében. Az adatgyűjtés első hullámára 2024. október 3. és 11. között került sor a hajléktalan embereket segítő intézményekre, illetve Budapest belső kerületeiben utcán élőkre kiterjedően. A fedél nélküli emberek számlálása október 11-én 20 és 24 óra között történt meg, amelynek előzetes eredményeit is közölték.

Általános információk

A projekt célja a hajléktalanság és otthontalanság közös operatív definíciójának és közös adatgyűjtési módszertanának a meghatározása, valamint a közös adatgyűjtési módszertan városi szintű tesztelése a különböző tagállamokban.

A projekt megalapozza a hajléktalanságra és otthontalanságra vonatkozó adatok rendszeres és összehasonlítható helyi szintű gyűjtését, aminek eredményeképpen a helyi, országos és európai döntéshozók tájékozódhatnak a hajléktalanság és otthontalanság jellegéről és mértékéről, valamint a hajléktalanság és otthontalanság különböző dimenzióiról és a hajléktalanságban élő és otthontalan emberek és családok alapjellemzőiről. Ezen túlmenően a projekt célja, hogy felhívja a közvélemény és a szakpolitika figyelmét a hajléktalanság és otthontalanság jelenségének összetettségére, és hozzájáruljon a megoldással kapcsolatos konszenzus kialakításához.

A kétéves együttműködés keretén belül 2024. október 3. és 11. között zajlott az első budapesti adatgyűjtési hullám, amelyben 150 hajléktalan embereket segítő intézmény (átmeneti szállások, éjjeli menedékhelyek, nappali melegedők és speciális szálláshelyek) és az ott dolgozó szociális szakemberek, illetve 115 önkéntes vett részt.

Budapesti „hajléktalan népszámlálás”

2024. október 11-én este 20 és 24 óra között sikeresen lezajlott Budapest belső kerületeiben a „hajléktalanok számlálása”. A szervezők harminc számlálókörzetre osztották föl Pest Hungária körúton belüli és Buda Margit körút és Dombóvári út közötti területét. Külön számlálókörzetekként bevonták a kutatásba a Népligetet, a Rákosrendező és a Ferencvárosi

pályaudvart, valamint egész Külső-Ferencvárost. Szintén külön számlálóbiztosok járták végig a metróvonalakat, az ezekhez csatlakozó aluljárókat, a fejpályaudvarokat, valamint az 1-es, a 3-as, a 4-6-os, a 28A villamos és a 7-es és 9-es busz vonalát, megállóit. Az így kialakított 48 számláló körzetet 115 önkéntes számlálóbiztos járta be este 8 óra és éjfél között. Az önkéntesek három egyetem (Károli Gáspár Református Egyetem, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem) szociális munkás és szociológus hallgatói, a BMSZKI, a Menhely Alapítvány és néhány egyéb szervezet önkéntesei közül verbuválódtak, s feladatuk a számláló körzet minden közterületének, utcáinak, tereinek bejárása, valamint a hajléktalannak látszó emberek szemrevételezéssel történő összeírása volt.

Ezzel a – nemzetközileg elfogadott módszerrel – összesen 461 embert regisztráltak, valamint 31 olyan üres helyszínt, amely láthatóan máskor fedél nélküliek alvóhelyéül szolgált. Az így regisztrált emberek közül 133 emberről tudjuk biztosan, hogy ezen az éjszakán fedél nélkül, Budapest közterületén aludtak, mivel ők már a felmérés idején lefeküdtek alvóhelyükre. A többi 328 regisztrált ember ebben az időben ücsörgött, járkált, guberált stb. Ők ruházatuk, cuccaik, tevékenységük alapján "hajléktalannak látszódtak", de őrölük nem tudjuk, hogy az éjszakát fedél nélkül tervezték-e majd tölteni, vagy betértek-e később egy szállóra, vagy máshol húzták-e meg magukat az éjjel.

Az így összeírt emberekről megállapítható volt, hogy 78%-uk férfi, 18%-uk nő (4%-ukról nem tudtuk megállapítani, mert úgy be voltak burkolódzva), a számlálóbiztos önkéntesek szerint ránézésre 20%-uk 31-40 éves, 28%-uk 41-50 éves, 21%-uk 51-60 év közötti – általában valamivel fiatalabbak, mint a szálláshelyeken alvó hajléktalan emberek. Az is megállapítható volt, hogy 10-ből 4-en párjukkal, vagy csoportosan tartózkodnak közterületen a napnak ennek a szakaszában.

Egy ilyen gyorsfelvétel („point-in-time” felmérés) alapján nem lehet megállapítani, hogy az ilyen helyzetben lévő emberek száma vajon nőtt-e vagy csökkent-e – ennek megválaszolásához csak az ugyanilyen módszerrel három-öt évenként megismételt felvételek nyújthatnak segítséget. Az Európai Unió által támogatott, a budapestivel párhuzamosan több országban, városban párhuzamosan lebonyolított kutatásnak éppen az az egyik célja, hogy nyomon követhető legyen az ilyen helyzetben élő emberek számának alakulása, illetve, hogy a különböző intézkedések hatására hogyan alakul a helyzetük.

Budapest, 2024. október 14.

Kapcsolat:

Dr. Teller Nóra kutatásvezető – Városkutatás Kft. (teller@mri.hu, +36 30 5761449)

Breitner Péter szakmai igazgatóhelyettes – Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (BMSZKI) (breitner.peter@bmszki.hu, +36 20 4816370)

Dr. Győri Péter kuratóriumi elnök – Menhely Alapítvány (gyori_peter@yahoo.com, +36 30 9145295)

Surányi Ákos hajléktalanügyi stratégiai koordinátor – Budapest Főváros Önkormányzata (suranyi.akos@budapest.hu, +36 1 3271247)